

עד דרפיא ארעיתא דמוחיה [עד שתתרכך גולגלתו ותהא נוחה להקרע בסכין].

וקרע למוחיה, ומייתי ארבע טרפי דאסא ומדלי כל חד כרעא, ומותיב חד, ושקיל בצבתא וקלי ליה. דאי לא הדר עילויה [קורע את מוחו, ולקח ארבע עלי הדס, ומעלה את רגלי השרץ על העלים, ולוקחו בצבת, ושורפו. שאם לא ישרפנו, יחזור אליו].

מכריו רבי יוחנן: הזהרו מזבובי של בעלי ראתן. כיון שמעבירים את החולי ממנו.

רבי זירא, לא הוה יתיב בזיקיה. [לא היה יושב מול הרוח הנושבת ממושכם של חולי ראתן, כדי שלא ידבק מהן].

רבי אלעזר לא עייל באהליה [לא היה נכנס באהלם, שלא ידבק מהם].

רבי אמי ורבי אסי לא הוו אכלי מביעי דהחיה מבואה [לא היו אוכלים מביצי (169) אותו מבי שגרים בו חולי ראתן].

אך רבי יהושע בן לוי מיכרך בהו, היה מתחבר עמהם, ועסיק בתורה.

אמר — נאמר על התורה — "אילת אהבים ויעלת חן".

שהרי אם חן מעלה התורה על לומדיה — אגוני לא מנגא (170) ?!

אמר רב פפא: לא אמרן שהתשמיש מסוכן אחר הקזת דם, אלא דלא טעים מידי [שלא אכל אחר כך כלום], אבל טעים מידי, לית לן בה [אינו מזיק].

מאי סימניה [מהם סימני מחלת הראתן] ?

דלפן עיניה [עיניו דולפות], ודייבי נחיריה [נאפו נוזל], ואיתי ליה רירא מפומיה [ונוסף ריר מפיו], ורמו דידבי עילויה [וזבובים כרוכים אחריו]

ומאי אסותיה [ומה היא רפואתו] ?

אמר אביי: יקח פילא [מין נענע] ולודנא [לענה] גירדא דאגוזא [קליפות עץ אגוז] וגירדא דאשפא [מה שגוררים מן העור] וכליל מלבא [חבצלת] ומתחלא דדיקלא סימקא [קליפה המגינה על התמרים בקטנותן, כעין שיש לאגוזים קטנים], ושליק להו בהדי הדדי.

ומעייל ליה לביתא דשישא [מכניס את החולה לבית שיש, שהוא אטום לגמרי, ואין בו זרימת אויר].

ואי לא איכא ביתא דשישא, מעייל ליה לביתא דשב לבני ואריחא [ואם אין לו בית שיש, יכניסנו לבית שכותלו עב, שבנוי משבעה לבנים ואריחים בעובי הכותל], ונטיל ליה תלת מאה כסי על רישיה [שופך על ראשו שלש מאות כוסות מאותן מים],

170. ויש לדון, והלא במקום ששכיח היוזיקא לא אמרינן "שלוחי מצוה אינן ניוזקין", והיאך סיכן ריב"ל את עצמו?

ויש לומר — שבלימוד התורה אין ניוזקין אפילו במקום ששכיח היוזיקא. קובץ שיעורים.

ותירץ — שבמשנה לא נכתבו אלא אלו שחייב לגרשן שלא מחמת פטולן.

169. כלומר — אפילו מהביצים שיש להן קליפה לא היו אוכלים. וכל שכן משאר המאכלים. תלמידי רבינו יונה.